

**RAPORT
MONITORIMI I SEKTORIT
TË MJEDISIT NË KOMUNËN
E PEJËS**

20
22

RAPORT MONITORIMI I SEKTORIT TË MJEDISIT NË KOMUNËN E PEJËS – 2022

Autor dhe botues: EC Ma Ndryshe

Rr. Fehmi Lladrovci 94, Prizren,
Rr. Xhemajl Mustafa 9/1 LL-4 No.7

www.ecmandryshe.org
info@ecmandryshe.org

029 222 771/038 224 967

Raporti “MONITORIMI I SEKTORIT TË MJEDISIT NË KOMUNËN E PEJËS – 2022” është realizuar nga EC Ma Ndryshe, i cilimbështetet nga Agjencia Suedeze për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar, (Sida) përmes Programit të saj “Human Rightivism” që implementohet nga Community Development Fund – CDF.

Përmbajtja dhe qëndrimet e paraqitura këtu nuk përfaqësojnë qëndrimin zyrtarë të donatorëve.

Maj, 2023

PËRMBAJTJA:

Hyrje

Gjetjet e raportit

01

Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor

Statistikat Kryesore - 2022

02

Korniza ligjore

03

Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit

04

Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor

05

Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave.

06

Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike

07

Licencimi dhe lejet mjedisore

Përfundime

Rekomandimet

Për EC

Hyrje

Ky raport është një përpjekje e re e strukturuar e shoqërisë civile për të adresuar e trajtuar përgjegjësitë e organeve kompetente të Qeverisë Lokale, përkatësisht përgjegjësitë e Komunave karshi 7 aspekteve mjedisore që rregullohen me kornizën ligjore të vendit.

Organet përgjegjëse për mbrojtjen e mjedisit janë të rregulluara në forma të ndryshme në Komunitat e Kosovës. Disa nga komunitat kanë drejtori të dedikuara për mbrojtjen e mjedisit, ndërsa disa kanë sektore në kuadër të drejtorive për planifikim apo zyrtarë përgjegjës për çështje mjedisore.

Metodologjia e ndjekur nga EC Ma Ndryshe për përpilimin e këtij raporti merr në konsideratë 12 ligje që adresojnë aspekte të ndryshme të mbrojtjes së mjedisit, si:

Ligji nr.03/L-025 për mbrojtjen e mjedisit

Ligji nr.03/L-233 për mbrojtjen e natyrës

Ligji nr.03/L-160 për mbrojtjen e ajrit nga ndotja

Ligji nr.2003_3 për pyjet e Kosovës

Ligji nr.04/L-147 për ujërat e Kosovës

Ligji nr.04/L-060 për mbeturina

Ligji nr.06/L-035 për veprimtaritë hidrometeorologjike

Ligji nr.03/L-119 për produktet biocide dhe shtojcat

Ligji nr.02/L-53 për gjuetinë

Ligji nr.04/L-197 për kimikate

Ligji nr.04/L-174 për planifikimin hapësinor

Ligji nr.04/L-175 për inspektoratin e mjedisit, ujërave, natyrës, planifikimit hapësinor dhe ndërtimit.

Mbi këtë bazë përmbajtja e këtij raporti tenton që të mbulojë aspektet kryesore që legjislacioni në fuqi adreson, si:

- Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor
- Korniza ligjore
- Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit
- Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor
- Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave
- Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike
- Licencimi dhe lejet mjedisore

Gjetjet e këtij raporti në kapituj të caktuar kanë identifikuar mangësitë aktuale në sektorin e mjedisit, që kërkojnë vëmendje më të shtuar nga autoritetet komunale, me qëllim të përmirësimit të procesit të planifikimit dhe menaxhimit mjedisor. Gjithashtu ato janë validuar nga zyrtarët përkatës komunal, si pasqyrim i gjendjes reale në sektorin e mjedisit. Njëherësh kanë theksuar se burimet njerëzore dhe financiare nuk janë në nivel të mjaftueshëm, gjë që mbase reflektohet edhe në gjendjen aktuale mjedisore.

Në fund janë adresuar edhe disa rekomandime me qëllim të përmirësimeve dhe plotësimeve në proceset e Planifikimit dhe Menaxhimit Mjedisor, drejt arritjes së rezultateve më të qëndrueshme në sektorin e mjedisit dhe mbrojtjen e resurseve natyrore.

Gjetjet e raportit

1. Skema institucionale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor

Në Komunën e Pejës organi përgjegjës për planifikim dhe menaxhim mjedisor është Sektori për Mbrojtje të Mjedisit (SMM) që funksionon në kuadër të Drejtorisë për Urbanizëm dhe Mbrojtje të Mjedisit- DUMM.

Stafi i DUMM-së, përbëhet prej gjithsejtë 11 punonjësve, prej të cilëve vetëm 1 zyrtar është i angazhuar në Sektorin e Mbrojtjes së Mjedisit.

ORGANI KOMUNAL	A ËSHTË THEMELUAR?	EMRI ZYRTAR	FUQIA AKTUALE PUNËTORE
Drejtoria	Po	Drejtoria për Urbanizëm dhe Mbrojtje të Mjedisit – DUMM	11
Spektori	Po	Spektori për Mbrojtje të Mjedisit – SMM	1
Zyrtarët mjedisor	Po	Merita Luzha Kuraja	1

Sipas zyrtarëve, shërbyesit civil në SMM kanë profilet e nevojshme profesionale për kryerjen e detyrave të përcaktuara me kornizën ligjore, ku nga shkalla 1 (aspak) deri në 5 (shkëlqyeshëm) kanë dhënë vlerësimin 3.

SMM ka bërë të ditur se gjatë vitit 2022 për punonjësit e këtij sektori nuk janë organizuar trajnime rreth kornizës ligjore, as nga niveli qendror, e as nga komuna por kanë përmendur vetëm një trajnim mbi Cilësinë e Ajrit dhe Monitorimin të organizuar nga OJQ “Let’s do it Peja”. Kurse sa i përket trajnimeve rreth çështjeve mjedisore është raportuar se nuk është organizuar asnjë i tillë si nga ana e nivelit qendror, komunës e organizatave tjera.

Stafi i SMM gjatë vitit 2022 kanë shfrytëzuar Udhëzimin Administrativ për Leje Mjedisore Komunale si udhëzues profesional dhe të gjithë udhëzimet tjera për planifikim mjedisor.

Statistikat Kryesore - 2022:

- Numri i zyrtarëve të angazhuar në SMM – 1
- Numri i trajnimeve rreth kornizës ligjore – 1
- Numri i trajnimeve sipas fushës mjedisore – 0
- Numri i Udhëzuesve Profesional për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor – 1

2. Korniza ligjore

Metodologjia e EC-it, merr në konsideratë 12 ligje që adresojnë aspekte të ndryshme të mbrojtjes së mjedisit, të cekura më lartë.

Teksa Komuna e Pejës, përkatësisht SMM këtë vit nuk ka raportuar në lidhje e ligjet që shfrytëzojnë për planifikim dhe menaxhim mjedisor, teksa vitin e kaluar kanë listuar këto ligje:

- 1.Ligji për VNM dhe VSM (Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis) dhe (Vlerësimi Strategjik Mjedisor)
- 2.Ligji mbi Parkun Kombëtar BN (Bjeshkët e Nemuna)
- 3.Ligji i Planifikimit
- 4.Ligji i Ndërtimit

Zyrtarët e SMM të Komunës së Pejës kanë shprehur bindjen se korniza ligjore mjedisore është pjesërisht e konsoliduar, ndërsa njohuritë e stafit të këtij sektori rreth kornizës respektive ligjore i kanë vlerësuar me notën 4, nga 1/aspak deri 5/shkëlqyeshëm.

3. Hartimi, harmonizimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit

Në lidhje me planifikimin dhe menaxhimin mjedisor zyrtarët e SMM kanë raportuar se këtë vit e kanë të miratuar Planin Lokal për Veprim në Mjedis, për të cilin hartohen raporte të zbatimit të punuara nga OJQ “Let’s do it Peja”, Planin Zhvillimor Komunal dhe Hartën Zonale Komunale. Sa i përket Vlerësimit Strategjik Mjedisor është raportuar se komuna e Pejës ka të miratuar VSM vetëm për Planin Zhvillimor Komunal dhe për Hartë Zonale Komunale

SMM njejtë si vitin e kaluar ka raportuar se VNM (Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis) punohen çdo vit në bazë të kërkesave të palëve nga UA-01/2017 për dhënien e LMK (Leje Mjedisore Komunale) -një numër i madh çdo vit.

Si projekte kapitale për rregullimin, promovimin dhe mbrojtjen e mjedisit SMM ka listuar Rregullimin e kanalit të hapur atmosferik të ujërave në fshatin Bogë, Jabllanicë të Madhe, Katuni i ri, në shkollën ekonomike dhe në lagjet Karagaq, Zatra dhe Kapeshnbic. Teksa gjatë vitit 2022 nga zyrtarët është raportuar se nuk është ndërmarrë asnjë masë për mbrojtjen e mjedisit.

Planet e nivelit lokal për menaxhimin mjedisor SMMAEE

Lloji i planit	Emri i dokumentit	Statusi	Koha e hartimit	Kohëzgjatja e mandatit	Hartuesi	Disponuesh-ëmria e raporteve të zbatimit
Plani Lokal i Veprimit në Mjedis	PVLM (2009-2015)	Miraturar 2009	2009-2015	5 vite	REC (SIDA) & Komuna	Raporti i zbatimit punuar nga OJQ 'Let's do it Peja'
Programet Mjedisore	/	/	/	/	/	/
Vlerësimi Strategjik Mjedisor (specifiko planet, programet për të cilat hartohet VSM në fushën Emri i dokumentit)	VSM- për PZHK	Miraturar	2019-2026+	8 vite	Geo-Mining	/
	VSM- për HZK		2022-2030	8 vite	NSH- GJEOMJEDISI	/
Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis (specifiko projektet në fushën Emri i dokumentit)						
Plani Komunal për Menaxhimin e Mbeturinave;	/	/	/	/	/	/
Plani Zhvillimor Komunal	PZHK (2019-2028)	Miraturar	Dhjetor 2019	8 vite	KK Pejë DUMM,ndihm-uar nga GIZ	Po
Harta Zonale e Komunës	HZK	I pa miraturar	2022-2030	8 vite	KK Pejë DUMM,ndihm-uar nga GIZ	/
Plani i rregullimit të tokës	/	/	/	/	/	/
Programi për mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave	/	/	/	/	/	/

Projektet kapitale të nivelit lokal për rregullimin, promovimin dhe mbrojtjen e mjedisit

Emri i projektit	Statusi	Periudha e realizimit	Vlera e kontratës	Autoriteti kontraktues	Lokacioni	Fusha tematike	Partneri zbatues	Plani
Rregulli i kanalit të hapur në fshatin Bogë	Në proces	/	/	/	Bogë	Trajtimi i ujërave	/	/
Rregullimi i kanalit të hapur në Jabllanicën e Madhe”	Në proces	/	/	/	Jabllanicë	Trajtimi i ujërave të zeza	/	/
Ndërtimi i kanalit të hapur atmosferik në fshatin Katundi i Ri	Në proces	/	/	/	Katundi i Ri	Trajtimi i ujërave të zeza	/	/
Rregullimi i kanalit të hapur në Shkollën Ekonomike	Në proces	/	/	/	Pejë	Trajtimi i ujërave të zeza	/	/
Ndërtimi i kanalit atmosferik në lagjen: Karagaç L=150m, Zatra L=100m, dhe Kapesnbic L=130m	Në proces	/	/	/	Pejë	Trajtimi i ujërave të zeza	/	/

4. Mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor

KSMM ka raportuar se hartohen raporte të inspektimit të zbatimit të kornizës ligjore nga ana e inspektoratit mjedisor mirëpo nuk janë ofruar detaje të mëtutjeshme.

Ndërsa sa i përket inspektimeve mjedisore komuna e Pejës ka raportuar se përgjatë vitit 2022 ka pasur 3 inspektorë mjedisor nga të cilët janë adresuar 66 gjoba mandatore mbi ndotjen e mjedisit, 1 aktvendim në gjykatën themelore dhe 3 kallzime penale.

Lloji i raportit	Emri i dokumentit	Statusi	Koha e hartimit	Periudha e raportimit	Komente
Raporti zbatimit të Planit të Veprimit në Mjedis	Raport Hulumtues	Miratuar	2017	2009-2015	PLVM –ka 40% zbatueshmeri
Raporti i zbatimit të Programeve Mjedisore	/	/	/	/	/
Raporti i zbatimit të Planit të Menaxhimit të Mbeturinave	/	/	/	/	/
Raporti i zbatimit të Planit Zhvillimor Komunal	Raportohet çdo vit në MMPHI	/	/	/	/
Raportin e zbatimit të Hartës Zonale të Komunës	HZK	Pa miratuar	/	/	/
Raporte të zbatimit të Programit për mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave	/	/	/	/	/

5. Krijimi, grumbullimi, menaxhimi i të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave

Komuna e Pejës edhe në vitin 2022 nuk ka pasur sistem të monitorimit të cilësisë ajrit, përpos një stacioni mobil të vendosur nga Instituti Hidrometeorologjik i Kosovës që nga vitit 2012. Kurse mbikëqyrja sistematike e cilësisë së ajrit realizohet përmes ekranit monitories nga projekti i lartë cekur “Bashkë për ajër të pastër” dhe monitorohen ndotësit, si: NO₂, SO₂, CO, PM₁₀, PM_{2.5}, O₃. Po ashtu komuna është në proces të hartimit të Planit Lokal të Veprimit në Cilësi të Ajrit.

SMM në Komunën e Pejës, nuk ka ndërtuar sistem të menaxhimit të të dhënave mjedisore. Sipas zyrtarëve komunalë, sa i përket kapaciteteve të nevojshme njerëzore për krijimin, grumbullimin dhe menaxhimin e të dhënave mjedisore kanë potencuar që ka mungesë të resurseve humane, sepse për momentin KK Pejë, pra Sektori i Mbrojtjes së Mjedisit mbulohet vetëm me një person.

6. Bashkëpunimi, koordinimi dhe pjesëmarrja publike

Zyrtarët përgjegjës të Komunës së Pejës bashkëpunimin dhe koordinimin me nivelin qendror në hartimin e akteve ligjore dhe nënligjore e kanë vlerësuar si të mirë mirëpo që ende ka nevojë për përmirësime.

Kurse bashkëpunimin dhe koordinimin me nivelin qendror sa i përket hartimit të strategjive mjedisore e kanë vlerësuar si jo të kënaqshëm, derisa bashkëpunimin me organizatat joqeveritare sa i përket zhvillimit të aktiviteteve të ndryshme e kanë vlerësuar në nivel shumë të mirë, duke theksuar eksperiencat e tyre në hulumtime dhe vlerësime gjatë hartimit të këtyre dokumenteve: Plani për Cilësi të Ajrit, Rregullore Komunale për Mjedis dhe Rregulloren për Mbrojtjen e Ajrit.

Zyrtarët kanë bërë të ditur se gjatë periudhës së hartimit të PZHK (Plani Zhvillimor Komunal), HZK (Harta Zonale Komunale), VSM (Vlerësimi Strategjik Mjedisor), e kanë zhvilluar procesin e pjesëmarrjes publike, deri sa pjesëmarrjen publike në procese të tilla e kanë vlerësuar me 1, nga 1-aspak e kënaqshme deri 5-shumë e kënaqshme.

7. Licencimi dhe lejet mjedisore

Sipas të dhënave të paraqitura nga SMM në vitin 2022 janë lëshuar gjithsejtë 33 LMK (Leje Mjedisore Komunale), dhe nuk janë dhënë të dhëna sa i përket licencave të lëshuara për çështje mjedisore nga niveli lokal sepse zyrtarët kanë bërë të ditur se ata kanë obligim ligjor vetëm dhënien e Lejeve Mjedisore Komunale sipas Udhëzimit Administrativ 01/2017 për dhënien e LMK.

Përfundime

Gjetjet e këtij raporti janë validuar nga zyrtarët përkatës komunalë, duke pohuar se ato pasqyrojnë gjendjen reale në sektorin e mjedisit, bashkë me mundësitë për të ngritur dhe përmirësuar çështjet mjedisore në këtë komunë. Burimet njerëzore dhe financiare sipas tyre nuk janë të nivel të mjaftueshëm, gjë që mbase reflektohet edhe në gjendjen aktuale mjedisore.

Bazuar në monitorimin e vitit 2022, konkluzionet nuk kanë ndonjë ndryshim të theksuar me ato të vitit 2021:

Në Komunën e Pejës organi përgjegjës për planifikim dhe menaxhim mjedisor është Sektori për Mbrojtje të Mjedisit (SMM), që funksionon në kuadër të Drejtorisë për Urbanizëm dhe Mbrojtje të Mjedisit- DUMM, por kapacitetet njerëzore brenda këtij organi janë të pamjaftueshme si në aspektin kuantitativ ashtu edhe në atë profesional, ndërkohë që nuk ka pasur as aktivitete për fuqizimin e tyre në raport me kornizën aktuale ligjore për stafin e SMM.

Shkalla e hartimit dhe zbatimit të politikave lokale për planifikimin dhe menaxhimin mjedisor mbetet problematik, për faktin se nuk ka organizim të mirëfilltë në këtë aspekt; përkatësisht, rrjedha aktuale e hartimit dhe zbatimit të dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit aktualisht e bën të vështirë matjen e efikasitetit të këtyre veprimeve në përmirësimin e gjendjes mjedisore.

Niveli i inspektimit si dhe hartimi i raporteve përkatëse lidhur me zbatimin e kornizës ligjore të mbrojtjes së mjedisit dhe të zbatimit të strategjive mjedisore mbetet i paqartë për shkak të mos shpalosjes së të dhënave në këtë drejtim.

SMM në Komunën e Pejës ende nuk ka ndërtuar sistem të menaxhimit të të dhënave mjedisore, për shkak të mungesës së resurseve teknike dhe njerëzore për krijimin, grumbullimin dhe menaxhimin e të dhënave mjedisore.

Bashkëpunimi ndërinstitucional në hartimin e politikave publike vlerësohet të jetë i pamjaftueshëm, derisa bashkëpunimi me shoqërinë civile në hartimin e politikave lokale është vlerësuar në nivel shumë të mirë, duke theksuar eksperiencat e tyre në hulumtime dhe vlerësime. Kurse pjesëmarrjen publike gjatë hartimit të dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit mjedisor e kanë vlerësuar 1, nga 1-aspak e kënaqshme deri 5-shumë e kënaqshme.

Sipas të dhënave të paraqitura nga SMM në vitin 2022 janë lëshuar gjithsejtë 33 LMK (Leje Mjedisore Komunale), dhe nuk janë dhënë të dhëna sa i përket licencave të lëshuara për çështje mjedisore nga niveli lokal sepse zyrtarët kanë bërë të ditur se ata kanë obligim ligjor vetëm dhënien e Lejeve Mjedisore Komunale sipas Udhëzimit Administrativ 01/2017 për dhënien e LMK.

REKOMANDIME

- Të shqyrtohen mundësitë për shtimin e punonjësve profesionistë në SMM;
- Të organizohen trajnime për punonjësit e SMM rreth kornizës ligjore dhe rreth çështjeve mjedisore;
- Të përmirësohet dhe dinamizohet hartimi dhe zbatimi i dokumenteve të planifikimit dhe menaxhimit të mjedisit, projekteve dhe masave për mbrojtjen e mjedisit;
- Planet e nivelit lokal për menaxhimin mjedisor të përditësohen, bashkë me fuqizimin e raportimit të zbatimit të tyre;
- Të rriten kapacitetet si dhe të shtohet mbikëqyrja inspektive dhe raportimi mjedisor;
- Të fillojë sa më shpejtë procesi i krijimit, grumbullimit, menaxhimit të të dhënave dhe sistemit të menaxhimit të dhënave mjedisore;
- Të avancohet bashkëpunimi nivel qendror-lokal në hartimin e akteve ligjore dhe strategjive mjedisore; dhe
- Të kultivohet bashkëpunimi më i afërt me OJQ-të për të nxitur rritjen e pjesëmarrjes së publikut në çështjet mjedisore;

Për EC

EC angazhohet për qëndrueshmëri ekonomike dhe qeverisje demokratike në nivel lokal (dhe rajonal) përmes mobilizimit të komunitetit, mbikëqyrjes së vendimmarrjes publike dhe partneritetit në zbatim të programeve dhe politikave zhvillimore.

Për përmbushjen e këtij misioni organizata zbaton projekte dhe nisma në kuadër të këtyre programeve: Qytete/Komuna Gjithëpërfshirëse, Zhvillim i Qëndrueshëm dhe Mjedis e Ndryshime Klimatike.

Ndërsa programi tjetër është ideuar si njësi mbështetëse për veprimin e organizatës dhe synon adresimin e tri sfidave të jashtme dhe të brendshme:

1. Vëllimin e pamjaftueshëm të dijës empirike në vend, përfshi të dhënat e besueshme statistikore, analizat e specializuara dhe mendimet profesionale,
2. Nevojën për konsolidimin e kapaciteteve të brendshme, veçanërisht në hulumtime, baza të të dhënave, analizë, menaxhim, zhvillim komunitar dhe ekspertizë sektoriale, dhe
3. Mungesën e qëndrueshmërisë financiare afatgjatë duke i diversifikuar burimet e të hyrave, me theks në ofrimin e shërbimeve për palët e treta.

Trekëndëshi konceptual që do të orientojë punën e organizatës në pesë vitet e ardhshme (2020-2024) ka këto elemente:

1. Gjithëpërfshirjen, 2. Qëndrueshmërinë, dhe 3. Dijen.

EC beson se demokratizimi dhe zhvillimi i gjithëmbarshtëm shtetëror është proces që duhet planifikuar dhe ndërtuar nga poshtë lart. Në thelb të qeverisjes demokratike qëndron hapja dhe përfshirja e të gjithëve në marrjen e vendimeve që kanë për synim të mirën e përbashkët, ndërsa planifikimi zhvillimor kërkon shfrytëzim racional të burimeve territoriale, pa e kompromituar përdorshmërinë e tyre nga gjeneratat e ardhshme. Si demokracia ashtu edhe zhvillimi duhen ndërtuar mbi bazën e dijës së shëndoshë që garanton vendime dhe veprime të mençura dhe vizionare.

Vlerat kryesore të organizatës janë:

1. Paanshmëria - EC vepron në bazë të analizave të thukta dhe gjithëpërfshirëse dhe mënjanon veprimet e ngutshme dhe impulsive. EC synon të përkrahë dhe të shtyjë përpara alternativat të cilat në bazë të hulumtimit dalin të jenë më të përshtatshmet, pavarësisht nëse masa e shoqërisë nuk e përkrahin këtë opsion;
2. Aktivizmi - Anëtarët e EC do të jenë aktivistë të cilët angazhohen në baza të rregullta për të shtyrë përpara bashkëveprimin qytetar për të përmbushur misionin e organizatës;
3. Orientimi drejt rezultateve - Anëtarët e EC janë të orientuar për të arritur rezultate, ku përpjekja nuk i kënaq pritjet e organizatës në qoftë se nuk përfundon me rezultatet e pritura;
4. Komuniteti bazë e veprimit - EC do të jetë gjithnjë pranë komunitetit, duke mësuar nga qytetarët dhe duke ndërtuar konsensus për bashkëveprimin dhe formësimin e shoqërisë.

www.ecmandryshe.org